

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASARNAP.

Egészévre . . . . . 6 korona
Félévre . . . . . 3 korona
Negyedévre 1 korona 50 fillér
Egyes szám ára 14 fillér.

Felelős szerkesztő:

SZILASSY ZOLTÁN

az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület szerkesztő-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

Lenau Miklós szobra Csatádon.

A magyar születésű német költőnek: Lenau Miklós szobrának alapkövetétele volt augusztus hó 13-án torontálmegyei Csatád községében, a költő születése helyén országos ünnepség keretében. A miniszterelnököt Gulner Gyula belügyi államtitkár, a közoktatásügyi kormányt Pacséri Károly torontáli tanfelügyelő képviselte és ott volt a magyar előkelőség nemcsak Torontálmegyéből, hanem a szomszéd megyékből is.

A Lenau-emléket születésének 100-dik évfordulója alkalmából emeli a kegye-

let. A bécsi izgatók ezt a németajku, de jó magyar költőt németnek akarják csinálni, de nem lehet. Magyar volt Lenau Miklós, mert a magyar hazát szerette, arról dalolt az idegenben is.

Miklós Lenau.

Aki rátekint az ő arczképére, lehetetlen, hogy németnek néze. Aki elolvassa az ő verseit, melyeket távol eső hazájáról, Magyarországról írt, az nem nézheti őt németnek soha. Megénekelte a délibábos magyar rónát, a gulya kolompját és igazi otthonának, édes emlékei voltak szüntelen szívében. Éppen ezért kellett nekünk, magyaroknak megadni a tiszteletet, mert ha nem magyarul beszélt is, de magyarul érezett és annak vallotta magát. Adjon az Isten sok ilyen németet magyar hazánknak, mi tisztelni tudjuk valamennyit.

Lenau emlékét külföldön is több helyt örökítették meg. Ahol huzamosabb ideig lakott, a házak falaiba márvány táblát helyeztek. Ezt megtette a magyar nemzet is Csatádon.

MAUTHNER ÖDÖN

csász. és kir. udvari magkereskedése

BUDAPESTEN,

VI. ker., Andrássy-ut 23. szám,
VII., Rottenbiller-utca 33. sz.

Ajánl luczernamagot, muharmagot, tarlórépamagot, piros kölesmagot, fehér kölesmagot, **BIBORHEREMAGOT**, pohánkát, mustármagot, lóbabot, téli borsót, téli bükkönyt, szőszös bükkönyt, (Vicia villosa), továbbá raffiaháncsot és rézgáliczot legelsőrendű minőségben, a legjutányosabban.

Vesz: bármely mennyiségben biborherét és tavaszi repeczét.

A szüret és az olasz borvám.

A merre a hegyek, völgyek borággal vannak borítva szép Magyarországon, mindenütt dus fűrtök csüngenek le a piros eres venyige-vesszőkről. Némelyikről tiz-tizenöt fűrt is mosolyog le az emberre. Adott az Isten közepes jó termést, most meg, — ha csak valami országos jégverés nem támad, — ad majd bőséges szüretet a magyarnak. De mihaszna a gondviselésnek jósága, áldása, ha egyszer nincs a termésnek ára? A buzaárát leveri a börze, a boraink árát meg a silány olasz bornak még mindig tartó beözönlése. Meg a borhamisítás, mert az sem szünt ám még meg. A Ludhus, még a Rajta-vesztett izraelita korcsmáros, még mindig nem vesztett rajta. Még mindig a kutból, meg a pinczében szüretel. Hogy pusztulna el mind a hány a maga kotyvasztott borától.

A nagy filloxera-veszedelmet valahogy nagyjában kihevertük már. Darányi miniszterünk állami segítségével hegyeinket, sőt a homoki területek egy részét is zöld lombozatu szőlősátor borítja. Egypár esztendő óta terem is az új vessző és hordóink, pinczéink ugyszólván tele vannak jó borral. Tele vannak, mert annak a szikrázó, jó, tiszta, a szívet-lelket igazán kedvre derítő magyar bornak nincsen keresője, nincsen vásárlója. A korcsmáros nem veszi, mert ő sokkal olcsóbban kapja az olasz bort, amelytől legfőbb olyan kedve leszen az embernek, mint mikor a bakkecske megvadul. A nagy urak külföldi, francia borokat raknak az asztalukra, a szegény nép pedig pálinkával teszi tönkre a testét, a lelkét s nem egyszer a becsületét is. A külföldön lisztünknek a román liszttel hamisítók, borunknak a borhamisítók tették tönkre régi, jó hírnevét, nem csoda tehát, ha minden igyekezete mellett pusztul, kódisodik a magyar.

De álljunk meg most egy kissé az olasz bornál. Mikor szőlőink mind kipusztulnak s vagy tiz esztendőig borunk egy csöpp alig termett, akkor egyezett bele a magyar országgyűlés abba, hogy az olasz bor váma minden százliter után leszálltassék hét koronára. Mert addig — s ma és minden más országból behozott — száz liter bor után negyven korona vámot kell fizetni, azért, hogy az idegen bor le ne verje a mi boraink árát. Ám ha szükségét pótolta is egy időben az olasz bor, ma már nincs szükségünk rája. Van nekünk jobb is, különb is, tüzes is, — mint az ifju menyecske. És ma az olasz bor behozatala valóságos veszedelmét képezi a magyar bor értékesítésének, akkor is ha ezt a bort magában árulják, de akkor talán még jobban, ha azzal a magyar bort pancsolják. Ezért követeli erőlyesen az ország szőlőtermelő közönsége, hogy el kell törölni az ugynevezett olasz bor-

vám klauzulát, vagyis az olasz borbehozatali kedvezményt s arra is hektoliterenként negyven korona vámot kell vetni, mint a más külföldi országokból behozott borokra. Darányi Ignác földművelési miniszterünk belátta, hogy e tekintetben jogos a magyar szőlősgazdák követelése s megígérte, hogy az olasz kedvezményes borvámot megfogja szüntetni. Már pedig, amit a magyar földművelő nép minisztere megígér, azt meg is szokta tartani. Van hát reménységük szőlőbirtokosainknak is, hogy nekik is megvirrad még valaha, nem lesz mindig éjszaka.

Az Ausztriával való gazdasági alkudozások során különben most döntik el azt is, hogy megkönnyítik a mi nyers terményeink s így boraink kivitelét is a külső országokba. Ezeknek a tárgyalásoknak eredményétől függ, hogy lesznek-e ismét oly jökedvű, vidámságos szüretetek Magyarországon, mint régen voltak, mikor durrogtak a taraczkok s a cigánymuzsika mellett tánczra perdült a fűrtöt szedő leány a puttont hordó legénnyel, a menyecske az urával, s felzendült a nóta szőlőhegyek alján:

Jó bor, jó egészség
Szép asszony feleség
Szép asszonynak jónak
A jól járó lónak
Kár megöregedni.

M.

Az angol koronázás.

VII. Edvárd királyt e hó 9-én az ősrégi west-miniszteri apátságban megkoronázták. A koronázást, melyet eredetileg június 26-ára tűztek és amelyet eddig még nem látott fénynyel és pompával készültek megünnepelni, a király nagy betegsége következtében elhalasztották. Természetesen a tervezett fényből és pompából sok vészelt el. A főrendek közül igen sokan voltak már nyaralásra utazva és e miatt nem jelentek meg a koronázáson. Ugyancsak hazautazott az indiai nábobok és herezegek nagy része és az európai udvarok csak rendes követségük által voltak képviselve, minthogy egy második külön küldöttséget egyik fejedelem sem küldött. Ausztria-Magyarországot csak egy egyszerű követségi tanácsos képviselte. Szóval: egy egész koronázás egy szükség-ünnepélylyé zsugorodott össze, mely híjján volt minden fénynek és pompának. A király állapota való tekintettel, a szertartás rendjét is megváltoztatták és a koronázás az eredetileg tervezett 150 percz helyett csak 75 perczig tartott.

Igy is világraszóló fényességet mutattak be és képviselve volt ott az ötvilágrész minden színű és bőri embere. A szegények megvendégeléséről sem feledkeztek meg és közel kétfélmillió szegény embernek vala terített asztal, mint a király vendégeinek.

Az új reglama.

Mi az a *reglama*? Se magyar, se német szó, mégis minden katonaviselt magyar ember ismeri. A reglama, a katonai szolgálati szabályzat. Aszerint kell katonáéknál fölkelni, lefeküdni, enni, szalutirozni, fegyvert fogni, gyakorlatozni, sőt még az Uristent és csak reglama szerint lehet ott dicsérni. Hát eddig is elég súlyos volt az egyszerű magyar gyerekeknek ez a *regle-ment*, hanem ezentul — úgy látszik — még nehezebb lesz. Báró Krieghammer lovassági tábornok és közös hadügyminiszter ur ugyanis a nagy meleg, nyári délutánokon aludt egyet, szörnyen nyugtalan álmai voltak a kegyelmes nagy úrnak, pedig a szunyogok sem háborgatták. Azt álmodta, hogy nem jó a régi reglama, amellet bizony megint megvor bennünket a burkus, tehát újat kell csinálni. Újat és olyat, ami több dolgot ad, nehezebb lesz huszárnak, bakának, tüzernek, hidásznak, dögésznek, fuvézernek egyaránt. Amit pedig egy es. és kir. közös hadügyminiszter megálmodik, annak be kell teljesednie. És beteljesedett báró Krieghammer ő excellenciája is. Meg van csinálva az új reglama. Három tábornok tiz ezredes, husz őrnagy, harmincz kapitány öszült bele, de hát azért, mégis meg van csinálva.

De hát édes atyámfiak mit ér a legszebb reglama is, ha azt a katonaság nem ismerni? Ha azt a sorbeli, a tartalékos és a póttartalékos sem ismeri? Így gondolkodott a hadügyminiszter ő excellenciája is, s azért így elhatározta, hogy az összes tartalékosokat, póttartalékosokat be kell hívni az ideai gyakorlatokra, hadd tanulják meg az új reglamát néhány egyes és meg néhány puskatussal való hátbavágás árán. Igaz ugyan, hogy ezzel néhány millió embert elvonnak a kenyérkereső munkájától s ugyanannyi millió korona kárt is tesznek neki. Igaz ugyan, hogy ez az álladalomnak is sok pénzébe kerül, a mit az adózók fizetnek meg. De hát ne felejtsetek el magyarok, hogy fő a reglama, különösen és legkülönösebben az új Krieghammer-féle reglama. Ha ezt megtanultátok dobjátok örömtökbbe a kétfejú sasos esátkot a levegőbe, mert ez a boldogság, mert ez többet ér, mint egy főnyeremény s többet mint egy tál sárgarépa csuszpájz, de ha az ördög elvinné, az érne igazán sokat!

Leánykereskedők.

Egy hirhadt leánykereskedő bandát tartóztatott le a temesvári rendőrség. A banda feje egy Romulescu nevű tanító volt, aki állandó összeköttetést tartott fönn a keletre fekvő országokkal. A magyar lányokat drága pénzért adta el a keleti városok bünbarlangjaiba, üzelmel fényes anyagi sikerrel jártak olyannyira, hogy a tanítószkodást tisztára mellékfoglalkozásnak tekintette. A leánykivitel leleplezésére egy budapesti leány megszöktetése adott alkalmat. A leány, Greszler Anna, most már itthon van a szüleinél s közvetlen tapasztalásból mondja el a leánykereskedők üzelmel. Mintegy két hete panaszkolta a rendőrségnél Greszler József vásáresarnoki munkás, hogy Anna nevű tizenkilenc éves leánya eltűnt. A szép, fiatal leány egy apróhirdetést olvasott valamelyik ujságban, amelyben egy karmester-féle ember jó hangu, csinos hölgyeket szólít föl, hogy szerződjenek énekes társulatához. A hirdetésre fölkereste Greszler Anna a Szarvas-szállóban Vely Simont, aki ott mint galaczi terménykereskedő szerepelt. Vely nagy fizetéssel kínálta meg a leányt s Ploestibe vitte.

Utközben esatlakozott hozzájuk Vely büntársa, egy volt tánczos-énekesnő, Schramm Erzsébet, aki kalandos multja során bőséges tapasztalatokat szerzett. A társaság harmadik tagja Romulescu tanító volt, aki a román-magyar határszélen működött. A cég három tagja között a munkakör így oszlott meg: Vely esalta törbe titkos fondorlatokkal és esábitásokkal a leányokat, azután titkos írásjeggy táviratban tudtára adta Rumulescunak a leányok személyleírását, aki ennek alapján megszerezte számukra az utleveleket. A leányokat a kész utlevelekkel Schramm Erzsébet várta a határnál s vitte őket a külföldi piacokra. Greszler Anna sorsát is így készítették elő. A leányt éppen tovább akarták szállítani Ploestiből, mikor az állomáson Vely és Schramm Erzsébet esunyan összeveszttek és összepofozkodtak. A verekedőket a csendőrök a laktanyára kísérték, ahol a banda asszonytagja leleplezte, a társaságot. A csendőrség Velyt és társnójét letartóztatta s rögtön táviratozott Temesvárra, ahol Romulescut is letartóztatták. A törbe esalt szegény leányt pedig a hatóság visszaküldte Budapestre.

Igy érkezett meg ketségbeesett szüleihez, akik tulboldogok most, hogy elveszett gyermeküket ujra megtalálták.

A leánykereskedők pedig, akik bizonyára nincsenek verseny nélkül, mert az ilyen üzérkedés szépen virázkodik nálunk, elveszik méltó büntetésüket.

Terményértékesítésnél ne mulassza el egyetlen gazda sem a
Magyar Mezőgazdák Szövetkezete (Budapest, V., Alkotmány-utca 31.)

ajánlatát bekérni.

I kgrnyi minta beküldése esetén, az elérhető ár felől postafordultával tájékozás szerezhető be, kívánatra sürgöny útján is.

Extra Hungariam non est vitam.

— A délvidéki kivándorlási kongresszus. —

Ez a régi jelszó azt jelenti, hogy „Magyarországon kívül nincs élet“, de a régi időkben azt is hozzá tették: «*Si est vitam, non est itam!*» ami azt jelenti, hogy «*ha van is élet, nem ilyen élet!*» De ez régen volt.

Most, hogy a Délvidéki kivándorlási nagygyűlésen megbeszélték a bajokat, melyek a kivándorlást előidézik, ezt a régi jó mondást hozta fel Bárány Ambrózy kongresszusi elnök. Rámutatott arra, hogy a bácskai föld Magyarország legdusabban termő földje, mégis vándorbotra kél a bácskai lakó. Ennek pedig oka az, hogy a hazaszeretetet kiölte a szociálistaság. Itthon nem akar dolgozni, fáradni, gondolkodni, — csak élni. De ha kivándorol Amerikába, ott munkájával tul tesz az ígás barmokon.

Próbálja meg itthon is annyit dolgozni és meglassa az a kivándorló, hogy többet keres, mint Amerikában. Csak feküdjék neki a munkának és gondolkozzék, számítsa az élet ügyében-bajában. Annyi munkával, oly nagy tehert viselve nem élnek itthon, mint az újvilágban, tehát keresnek is odakünn valamiké. Az az kerestek!! Mert most annyira megdrágult az élelem, a trösztök, az összeegyezőések által oly magas az ára az enivalónak Amerikában, hogy az esoda. Ezt megérezik elszakadt véreink is.

A délvidéki kivándorlási nagygyűlésről szólva, az igen szép és igen üdvös volt. Sok szép igazság került fel, sok mulasztásra mutattak rá ugy a nép, mint a kormány részéről. Csak az ilyen közös megbeszélés útján juthatunk dülőre. A földmivelő nép, mikor az ő bajáról beszélnek, *ne húzódjék félre, hanem álljon oda és mondja el a keservét, törődését, hadd tudják meg azok, akik azzal foglalkoznak.* A délvidéken így tettek és igen helyes volna, ha a székelység is ugyan ezt esinálná. Hogy ne a székely urak beszéljenek csupán a nép bajáról, hanem ha ott vannak az orvosok, szóljon a beteg, beszélje el panaszait a nép!

Egy híres bur vezér halála.

Ismét kevesebb van egy derék bur tábornokkal. Brüsszelből jön a hír, hogy Meyer Lukács, a burok egykori híres tábornoka ott szivbaj következtében hirtelen meghalt. Meyer Lukács tudvalevőleg a minap érkezett Dél-Afrikából Európába. Először Angliába ment, onnan pedig Hágába Krügerhez s most Brüsszelből jön a halála hire. Meyer Lukács egyike volt azoknak a bur tábornokoknak, a kiknek nevét a háboru folyamán a legsűrűbben emlegették. A bur fegyver sok dicsősége fűződik az ő nevéhez is. Annak idején, mikor a háboru megindult, Botha mellett ő vezette a bur hadakat a Tugelához s nagy része volt a kolenzói és spionkopi győzelemben. Aratott azonkívül sok más kisebb győzelmet is. Mikor a dolgok sorsa fordult s az angolok bent voltak Transzváiban, Meyer Lukács néhány ezer

főnyi seregével behúzódott a nyugati határhegyek közé, a honnan sehogy sem tudták kiűzni.

Meyer Lukács mindig mint a legengesztelhetőbb burok egyike volt ismeretes s mégis mikor végére járt a háboru, ő is benne volt abban a bizottságban, mely a béke érdekében közbenjárt Kitchenernél. Most pedig, hogy Angliában járt, látogatást tett Kitchenernél és meghívást kapott Edvárd királytól is, hogy vegyen részt a koronázás ünnepén. Betegségére való hivatkozással kimentette magát s azután elutazott Hollandiába. Meyer Lukács üdülni jött Európába, szivbaja azonban, melyből hiába keresett gyógyulást, most megölte.

Haj helyett lószőr. A londoni rendőrbíró előtt a minap egy asszony azzal vádolta a férjét, hogy verekedik. Bizonyosságul föl is mutatott egy esomó haját, a melyet férje állítólag az ő fejéről tépett le. A férj tagadott mindent. A bíró megnézte a kitépett haját, s e szavakkal adta vissza az asszonynak:

— Vigye innen ezt a lószőrt; valami vánkossból tépték ki; menjen haza és égesse el; önnek soha életében sem volt ennyi haja a fején!

Az asszony elvette a bíró kezéből a haját, s a legrövidebb idő alatt eltűnt a tárgyaló teremből, alkalmasint azzal a meggyőződéssel, hogy nem könnyű dolog a londoni rendőr-bíró eszén tuljárni.

A gyermekrontók. A budapesti büntető törvényszék vádtanácsa tárgyalta Horvát Lajosnének és Horvát Marinak, Flas Teréz és Mazur Anna elcsabitóinak fölebbezését a vizsgálati fogságot elrendelő végzés ellen. A vádtanács helybenhagyta a vizsgálóbírónak a vizsgálati fogságot elrendelő végzését. A vádtanács e határozata ellen a letartóztatottak védője felfolyamodást jelentett be az ítélő táblához, a mely a jövő héten dönt a szabadlábrahelyezés dolgában. De remélhetőleg a gyermekrontók a hüvösen maradnak.

Emberölő kocsisok. Tavaly augusztus 17-én Fodor János, Nagy István és Orbán Márton kocsisok a Ferenczváros több csapszékében mulattak. Mivel mindenütt belékötöttek a csöndesen iddogáló vendégekbe, csaknem mindenhonnan kilökték őket. Harczias kedven haladtak a Gróf Haller-utca felé, a mikor minden ok nélkül megrohanták Szügyi József malom munkást s dulakodás közben Fodor ugy szurta hátba, hogy a hét gyermekkel megáldott józan életü munkás meghalt. A budapesti törvényszék Fodor Jánost két évi, Nagy Istvánt egy évi és Orbán Mártont másfél évi börtönre ítélte, halált okozott súlyos testi sértés miatt. Ezt az ítéletet a királyi tábla is jóváhagyta a múlt héten.

Elítelt tolvajok. Négytagu tolvajszövetkezet dolgoval foglalkozott az ítélőtábla. A szövetkezet két tagja járt lopni, a harmadik volt az orgazda, a negyedik zálogba vitte a lopott holmit. A szövetkezet tagjai. Málík Katalin, Molnár Jakab, Krausz Ernesztin és özvegy Pariser Adolfné voltak. Loptak Neogrády Antal festő lakásából 500 korona értékű női ruhát, Lechner Ödön műépítésztől egy télikabátot; a kávé-

házakból fölöltöket, télkabátot. A törvényszék Málik Katalint két évi fegyházra, Molnár Jakabot hét hónapi börtönre, Pariser Adolfnét orgazdaságért három hónapi fogházra ítélte. Krausz Ernestint fölméntette. A budapesti királyi ítélőtábla mult héten tárgyalta az ügyet s a törvényszék ítéletét helybenhagyta a Krausz Ernestinre vonatkozó rész kivételével, a mennyiben bünpartolásért őt is három hónapi fogházra ítélte. Krausz Ernestin az ítélet ellen semmi ségi panaszt jelentett be, a többi megnyugodott.

• MI UJSÁG? •

Szent István-napja. Szent István napjának ünnepi sorrendjét így állapították meg: Hajnalban, négy-öt óra közt megkondulnak a fővárosban az összes harangok. Reggel öt órakor minden templomban esüendesmise lesz, utána a papság vezetésével a hívek körmenetben a királyi várpalota Szent István-kápolnájához vonulnak s a Szent-György-téren sorakoznak. Hatodfél órakor a királyi kápolnában és a koronázó Mátyás-templomban lesz esüendes mise. Hét órakor a Szent István-kápolnában elhangzó könyörgés után a Szentjóbbot körmenetben viszik a Mátyás-templomba, a hol nyolez órakor ünnepi szentbeszéd, majd nagymise lesz. Az istentiszteleben Vaszary Kolos biboros hercegeprimás pontifikál. A templomban megjelennek az összes állami, egyházi és katonai méltóságok, a kik részt vesznek a körmenetben is. Szentmise után a körmenet visszaindul a Szent István-kápolnába, a hol az ünnepies Tedeum után a Szentjóbbot a hívek egész napon láthatják. Déután öt órakor szentbeszéd és vecsernye fejezi be az ünnepet.

Vesztett kutya garázdálkodása. Henkeres bihar-megyei községben egy vestett eb nagy pusztításokat végzett és csak fáradságos hajsza után sikerült ártatlanná tenni. Őt sertést, egy kecskét és hat kutyát mart meg, azért a főszolgabírói hivatal 40 napi, a sertések és kecskékre pedig, mivel a lakosok fő-foglalkozását ezen állatok tenyésztése képezi, három havi zárlatot rendelt el.

A soborsini kincskeresők. Soborsin községet nem kis izgalomban tartja még mindég az a hír, hogy nyolezvanezer korona van elásva a községben. Ezt a tekintélyes összeget, tudvalevőleg, Scheinberber Mór ásta volna el, amit egy odavaló kártyavetőnő ki is olvasott kártyáiból. A babonás paraszt oláhság hihetetlen nagy izgalomban van s egyre keresi, kutatja a sok pénzt. A szomszédos valemari koresmáros fizetett emberekkel is keresteti a soborsini kincset, amely azonban csak a mesékben fordul elő; kincs volt, de nincs.

Családi ünnep Alcsuthon. Székesfejérvárról jelenti tudósítónk: József Agost kir. herceg mult héten töltötte be harminczadik esztendejét és születése évfordulóját megünnepelte József kir. herceg és családja. Az alesuthi kastély kápolnájában aznap reggel mise volt, melyen a kir. herceg családján kívül résztvett Libits Adolf udvari tanácsos élén az uradalom egész tisztviselői kara, valamint nagyszámu közönség. Este a parkot fényesen kivilágították a

lakoma idején. A bicskei czigánybanda folytonosan magyar nótát játszott. Egy-egy kedves nótát maga József kir. herceg meg is ismételtetett. Közben tüzi-játék is volt s rövid időközökben egy-egy ágyulövés tette még hangosabbá a mulatságot.

Bur vezérek Edvárd királynál. A burok leghiresebb hadvezéreit, Bothát, De Wettet és Delareyt, mint Londonból táviratozzák, az angol király vasárnap kihallgatáson fogadja jaktján a porthsmouthi kikötőben. A tábornokok szombatn reggel még jókor érkeznek meg Dél-Afrikából, hogy a Portsmouth és Wright-sziget között tartandó nagy hadihajóraj-szemlén jelen lehetnek. A szemlét egy rendelkezésükre bocsátandó külön hajóról fogják végignézni. A fogadás után a bur tábornokok vasárnap este rövid időre Londonba mennek, a honnan tovább utaznak Hollandiába. Hír szerint rá akarják venni Krüger elnököt, hogy adja át Transzvál államnak a keze között lévő kincseit.

Szerencsétlenség Makkai családjában. A marosvásárhelyi Székelység írja, hogy nagy csapás érte Makkai Zsigmond országgyűlési képviselőt. Jozefa nevű leánykája, aki a mult vasárnap a szomszédba ment játszani, belefutott a lisztbe. A baleset úgy történt, hogy a lisztbe teletöltött szuszék ráborult s mert a kis leánynak nem volt ereje, hogy visszadöntse, megfult alatta.

Kubelik és titkárja. Kubelik Janról, a világhírű cseh hegedümvészről az a hír terjedett el a lapokban, hogy a titkárja elbűvölte és valósággal hatalmában tartja. Ugy bánik vele, amint akar. Ezt a vádat most maga Kubelik czáfolja meg a következő nyilatkozatban, a melyet a bécsi lapoknak küldött.

„Mindazokat a vádakokat, a melyek az utóbbi időben a sajtóban testvérem részéről titkárom, Skriván ellen közzétettek, valótlanok. Vagyonomat teljesen magam kezelem és nevetséges állítás, hogy valaha börczén játszottam volna. Skriván művészi pályám kezdete óta a mai napig teljes bizalmamat és igaz barátságomat bírja. Kubelik Jan.“

A haldokló apátot felszólította egyik lelkész, hogy éljen az uri szent vacsorával.

— Szívesen megtenném, felelt a beteg, de orvosom eltiltotta tőlem minden lisztes eledel élvezését.

JENCS-féle

Magyar Restitutios-Fluid

lovak és szarvasmarháknak.

Az állatok izomerejét fokozza, kitartóvá, erőssé teszi; megátolja a lábak merev benulását, az intágulást s az ugynevezett pókosodást.

— **Ára 2 korona.** —

Postán 2:60 korona beküldése után bérmentve küldi:

JENC'S VILMOS gyógy-szertára
Budapest, II. ker., Széna-tér I. sz.
Főraktár:

Dr. Egger, Nádor'gyógyszertárában
Budapest, VI., Váci-körut 17.

Gazdasághoz nélkülözhetetlen.

• GAZDASÁGI DOLGOK •

Teendőink a vetésforgó változtatásánál.

A magyar gazdaságok legtöbbjét szervezetlenség, rendszertelenség jellemzi. Szabad gazdálkodás járja megyszerte és pedig minden okszerű elvek követése nélkül, vagy ha van is valahol vetésforgó, az az illető gazdaság talaj és égalji viszonyainak s közgazdasági viszonyainak méltatása nélkül készülvén, a legkevésbé sem mondható elfogadhatónak. Igen természetes, hogy ha ily körülmények közt gazdát cserél a birtokos, kettős nehézségbe ütközik egy oly vetőtervezetnek elkészítése, melytől sikert várhatnánk. Arról, hogy egy oly vetőterv állitassék össze, mely már az első évben teljesen biztosítaná az eredményt, szó sem lehet, hanem igenis szükséges egy átmeneti terv elkészítése, melynek követésével azután néhány év múlva ezélt érünk. Az átmenet természetesen annál könnyebb, minél inkább közelednek az eddigi állapotok a jövőendő állapotokkal.

Egy ily átmeneti tervezetben mindenekelőtt biztosítani kell az első átmeneti évre ama növényeket, amelyekre feltétlen szükségünk van gazdaságunk fenttartására. Igényesebb növényeket pl. repezét, dohányt stb. kereskedelmi és ipari növényeket az első évben figyelmen kívül hagyunk s csak gazdaságunk fokozatos fejlődésével térünk ezekre.

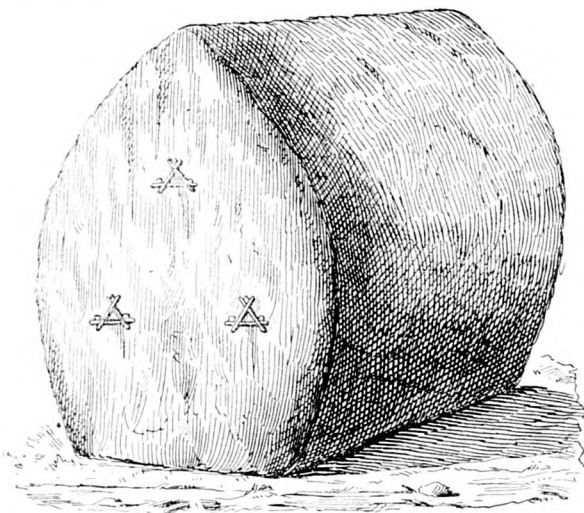
Egy második fontos dolog, hogy a takarmánytermő helyek megválasztását gonddal eszközöljük, hogy különösen az évelő takarmányoknak megfelelő teret biztosítsunk. Lóherét csak jó erőben lévő talajra és nyílt állású védnövény alá vessük és pedig oly helyre, hol legalább is 5—6 évvel ezelőtt lóhere vagy luczerna nem állt. Megritkult luczernát törjünk fel kapás növény alá, különösen ha azt látnók, hogy az feljavításra már nem érdemes.

Ott, a hol a folytonos gabonatermeléssel földünket egyoldalulag támadtuk meg, zöld trágyázást alkalmazzunk műtrágyával, hogy a talajerő egyensúlyát minél jobban biztosítsuk. A pillangós virágú takarmánynövények legmegfelelőbbek lesznek e célra annál is inkább, mert tapasztalati tény, hogy az az utána következő gabonaféléknek kitünő álláshelyet ad.

Takarmánykazlak szellőztetése.

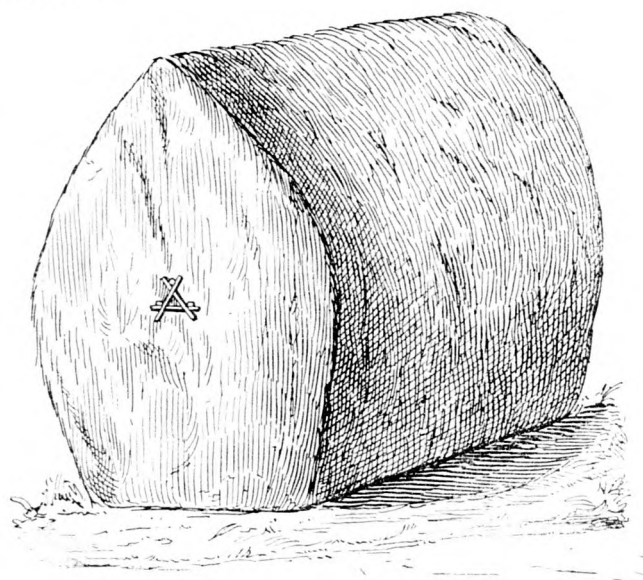
Tudvalevő dolog, hogy a szálastakarmány különösen a mesterséges takarmányfélék, mint lóhere, luczerna, zabosbükköny tápértéke nagyban függ annak szárítási módjától. Esős időjárás mellett gyakran megtörténik, hogy a gazda a legjobb akarat mellett sem képes takarmányát rendesen szárítani és betakarni. De megtörténik még az is, hogy tulszáraz időben a takarmány hirtelen szárad; a levél, virág

egy része már hull mielőtt a szárok kiszáradnának. Ez esetben ugyszólván kényszerítve van a gazda, hogy mielőbb kalangyákba rakhassa és ilyenkor, ha a behordással egy kicsit siet, a következménye az, hogy a kazalban a takarmány erősen megmelegszik, gőzölni kezd, talán meg is gyulad, vagy ha az elmarad, megrothad, megpenészedik s ez által értékteleenné válik.

Takarmánykazal három szellőztető-készülékkel.

Ennek elkerülése céljából eddig sikeresen alkalmaztam az alábbi három képen bemutatott nagyon egyszerű és költségbe nem kerülő készüléket, melynél a takarmány megpenészedése, rothadása még nem fordul elő.

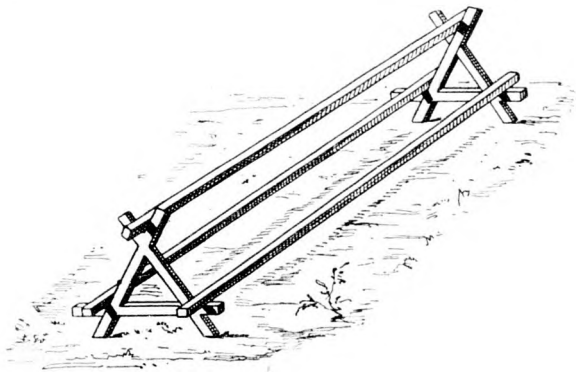

Takarmánykazal egy szellőztető készülékkel.

A gerendákból összerótt készülék a takarmány összerakásakor mielőtt a kazal teljes szélességét elérné, helyezendő el úgy, hogy az a legnagyobb takarmánytömegben huzódjék végig a kazalban és két vége a szabadba vezessen. Hosszabb kazlaknál több szakaszból is állitható össze, de ez esetben az érintkező gerendavégeket össze kell kapcsolni, hogy az a kazal ülepedése után is vízszintes helyzetben maradjon.

Keskeny kazlaknál elégséges, ha egy szellőző

készüléket állítunk be. Pajtába rakott takarmánynál, mivel itt a levegő még kevésbé járhatja keresztül a takarmánytömeget, szintén nagyon ajánlatos a szellőző beállítása. De ha a pajta oldalfalakkal

Szellőztető készülék takarmánykazlakhoz.

van ellátva, a szellőztető végeinél, ahol az oldalfalakkal érintkezik, nyílást kell készíteni, hogy a takarmánnyon keresztül légvonat képződhessen. Szellőzővel összerakott takarmány erjedése gyorsabb és egyenletesebb, az állatokkal előbb etethető anélkül, hogy emésztési zavarokat idézne elő, mit különösen lovaink és növendék-állatainknál tapasztalhatunk, ha azokat még át nem erjedt takarmánnyal etetjük.

Szabad-e a gyümölcsfákat mélyen ültetni?

A gyümölcsfaültetés sikere nemcsak a gyümölcsösök beültetését megelőző munkálatok minőségétől függ, hanem attól is, hogy maga az ültetés minő mélyen eszközöltetik.

Általános szabály, hogy az ültetés mélységét az éghajlat és talajbeli viszonyok szabályozván, a gyümölcsfákat oly mélységre ültessük, hogy legfelső gyökereit csak vékony földréteg fedje. Ezen általános szabály alól vannak azonban egyes kivételes esetek is midőn tehát előnyösebbnek szokott bizonyulni a mélyebb ültetés.

Ily eset például akkor következik be, a midőn szárazabb minőségű homokos talajok beültetéséről van szó, mert e talajok eléggé légátjárhatók lévén, a gyümölcsfa a mélyebb ültetés következtében nem szenved annyit a szárazságtól, mint a normálisan ültetett, a mennyiben a nedvességet a talaj alsó rétegeiből veszi.

Ugyancsak mélyebben ültethető a gyümölcsfa akkor is ha törpealanyra ojtott esontmagvu és boggyógyümölcsű eserjék ültetéséről van szó, mert ezek valamennyien sekélyen gyökerező növények s éppen ezért ha nem ültetnék mélyebbre, mint a minő mélyen a faiskolában voltak, nagyon sokat szenvednének a szárazságtól. Általában az ily törpealanyba oltott eserjéket oly mélyen kell ültetni, hogy az oltás forradása még kevés földdel eltakartassék, mert így a forradás helyén adventio gyökerek képződnek,

melyek a növény táplálását intenzívebbé teszik és ezáltal különben rövid élettartalmát meghosszabbítják. De valahányszor mélyebben ültetünk, gondoskodnunk kell egyuttal a trágya mélyebb aláhozásáról is, nemkülönből arról, hogy e tápanyagok egyáltalán nagyobb mennyiségben adássanak, esetleg műtrágyák alakjában is, mint segély ültetésnél, mert a mélyebben fekvő rétegekben mindig kevesebb a kész felvehető táplálék.

Nedves éghajlat alatt északi lejtéseken és lapályon, nedves kötött talajban és magas talajvíz mellett a fa viszonylag feljebb ültetendő, mert itt a mély ültetés a fa silány terméshozamát és rövid élettartalmát vonja maga után.

Egymás között.

— Micsede? The honezot Mesüge! The Amerikát tanulmányozod? The, the, the!!

— Ja, édes barátom, edj jóra való bonkhár soha se nem todhat, mikor kénytelen lenni edj Nr. 2 Kolombos Kristóf.

*Bő áldás van, jó a termés,
Legyen vígság és nevetés!*

*Busult egeget a magyar
Végre kacagni is akar!*

•Góbbéságok• kaczagtató székely históriák és elbeszélések. Ezt az érdekes és mulatságos könyvet a „Független Ujság” előfizetői kedvezményes árban: **2 korona helyett, csak egy koronáért és 20 fillér postai díjért** rendelhetik meg az írónál. Legzélszerűbb az 1 kor. 20 fillért utalványon beküldeni Péterfy Tamás. IX. Budapest. Köztelek címre.

• MULATTATÓ •

Lenau dalaiból.

Fordította: *Havas István.*

Egykor és most.

»Visszavágyom a tájra, hol
Boldog voltam igazán,
A hol éltem, álmodoztam
Ifjuságom taraszán!«

Igy vágyódtam a távollól
Hazám után, azt hívén,
Hogy a régi föld rég eltűnt
Boldogságot hoz elém!

Végre vágyam teljesedett,
S a kis völgybe eljuték:
De a régi kedv szívembe
Nem jön vissza semmikép.

Köszöntök egy-egy szép helyet
Jó barátként kedvesen,
De szívemre babánát száll:
Eltűnt innen kedvesem.

A kanyargó ösvény most is
Barja erdő rejtekét,
De esténként nem keresi
Rajt' anyám már gyermekét.

Ki meghittén üdvözölsz ott:
Csacska, bérezi kis patak,
Oly idegen hangok nekem
E csacsogó vig szavak!

Ó fa, hol van a csalogány,
Ki itt zengett éneket,
S hol virágod, rét, a melyet
Róza nekem itt szedett!

A virág, a csalogány s a
Jó lányka: mind oda lett.
S ifjuságom is velök szállt,
Mint egy tavasz-lehelet.

Távolból.

Ezt a rózsát itt szedem
Távol idegenbe'
S hozzád vinném, kedvesem,
Hozzád, ha lehetne!

*De a míg a messzeség
Útjait bejárom:
Elhal, mert a rózsá-léi
Elrepül gyors szárnyon.*

*Ne menjen el senki se
Kedvesétől messzebb,
Mint a meddig frissibe'
Neki rózsát szedhet.*

*Mennyiről a csalogány
Szálát hoz fészkébe,
Mint a meddig dala száll
A hajnali légbe.*

Nézd a folyót!

*Ha a boldogság elhagyott
És nem tér vissza többé:
Nézd a folyót; im a habok
Tűnnek, vesznek örökké!*

*Ó nézd, szegezd rá szemedet,
S szíved könnyebbnek érzed,
Ha onnan, mi kedves neked
A sors mindent kitépett.*

*Ó nézd, és ne is menj tovább
A míg nem törsz ki könnybe,
És nézd az omló könnyön át:
Mint fut hab habra törce!*

*... Álom ér, s elfeledkezel
A rézró sziv sebére,
S folyamként zágra folyik el
A lélek szenvedése.*

HARCZBAN A SZABADSÁGÉRT.

A „Független Ujság” eredeti regénye. (31)

Darkó hatalmas hangon kiállt a fiuk közé:
— Hajrá! hajrá!...

A megzavart és összedinamitózott angol lovas-ság oldaltámadást kapott, mielőtt magához tért volna az ijedelemből. Száznál több kitűnő fegyveres vette célba kétoldalról a megijedt angol lovasokat. Megadásra idő sem jutott. Oly vélotlenül, oly borzalmasan verettek meg, hogy ehhez hasonlót még nem láttak a csataállott vitézek.

Joubert, a burok ősz fővezére hallgatagon nézte a távolban, de nem értette azt, amit látott, nem tudta fölfogni, hogy mi történt. Hanem az események hamar megmagyarázták.

Azok a gyávának tekintett magyar fiuk, mint megannyi oroszán, rárohant oldalról az üldözőire. A fegyverek sűrű ropogása lett a pokoli zaj folytatása. Ugy ráütöttek a veszélybe került üldözőkre, hogy onnan menekülni képtelenség vala. Az angolok lovai megbénultak az egymásután robbant dinamitgödörökben. A nagyobb rész ottveszett, elesett. A menekülő a sűrű gödrön át nem bírtak elfutni. Kétoldalt

a fegyverek hatalmas ropogása, gyilkoló golyózápor hozta a halált.

Az össze-visszaság negyedóraig tartott. Az üldözők szerencsésebb része, akik, hátul jöttek, vissza iramodtak. Közel háromszáz lovas volt a futók serege. De nem a magyar fiuk valának ezek, hanem a tönkre vert, menekülő angol lovasság.

A burok sohasem üldözték az ellenséget. A vöröszászló kapitánya másképpen gondolkozott. Majd ráér zsoldárokat énekelni a győzelem dicsőségeért, most a futó ellenséget kell tönkre verni. Elöl nyargal az üldözők sorában. Fegyverével szüntelen lött és újra töltötte. A három kilométer hosszú harc téren, hol végig üldözték a vissza futó angolokat a város falai, sánczai mögé, az angol halottak feküdtek. Azok jelölték a magyar csapat teljes diadalát.

A magyarok üldöző rohamát esdálkozva nézte a burok fővezére, az ősz Joubert. Csoda volt valóban. A magyar fiu mikor a töltése elfogyott, a puskatusával verte le a futó ellenséget. Az üldözésnek ezt a szilajságát sohasem látták a burok.

Most megtanulhatták, hogy miként verik az angolt. Nem elfogással hanem agyonütéssel. Háromszáz halott és sebesült borította a hosszú harcteret. A dinamitok pokoli munkát végeztek. Ott legtöbb volt a halott. Fogoly kevés volt, azoknak dobhártyáját is elszakította a dinamit-robbanás. Siketek lettek.

A magyar csapatból nyolcz halott, tizenhét sebesült maradt a csatateren. A halottakból három bur vala. Ott hagyták félben az üldözést a város alatt. Pálma grófnőnek haja kibomlott az üldözés alatt és a kapitány gyönyörű, hosszú haja volt a magyar csapatok győzelmi zászlója.

Legelső dolga volt a győzelmes vezérnek, hogy a vörös zászlót, mely törbe esalta az angol üldözőket, hogy élő keressék a halálmezőn.

Megtalálták, de piros szín bár mitsem változott, mégis nedves vala az angolok véréből. Az ugy sem látszott a vörös színen. Darkót is keresték az élők között, de hasztalan. Elmaradott. Lefordult lováról és a hü állat szomoruan nyerítve állott kedves gazdája hullája mellett. Csak nyerített, de nem mozdult mellőle.

Ugy találtak rá a derék Darkóra, aki akkor már halott volt. A harc után szemlét tartott Pálma grófnő a magyar csapat felett. Rendre nézte a derék fiukat. Megdicsérte őket, megkönnyezte a halottakat.

Ekkor érkezett a győzők elé Joubert, a burok ősz fővezére. Elbámult a vezéren. Kibontott hajáról ismerte meg, hogy a bátor magyar vezér, a vörös zászló kapitánya — leány.

Teljes elismeréssel köszöntötte a győzőket. De legkivált a vezért. A csendes, öreg fővezér fellelkesült az ifju leány hősiességére. Keblére ölelte, mint a szabadság igazi vadvirágját, ki a győzelemmel

Kolombus partra szállása Amerikában.

szövetkezett; ki elindult hódító útjára a szent szabadságért.

Pálma grófnő megköszönte.

— Én is megállottam helyemet ősz vezérem, de láttad volna azt az első vezért, aki most sebjeivel fekszik. Ő még jobban csinálta volna az angol verést, bár mi is megmutattuk, hogy miként kell angolt verni?... Így verik az angolt.

Joubert, a burok fővezére, amint kellemes arcát nézegette Pálma grófnőnek, hirtelen a jobb karjára tekintett, hol a dolmányon vérfoltott látott előszivárogni. Nem akarta megrémíteni a leány-vezért, hanem csendesen beszélt vele tovább.

— És nem féltél az angol verésben gyermekem?... — De igen, — felelt Pálma grófnő, — attól félttem, hogy keveset verünk le. Azonban megvagyok elégedve.

— Hátha sebet kaptál volna?... — Arra elkészültem. Csupán meghalni nem lett volna kedvem.

— Én azt hiszem, hogy egy ilyen győzelem egy sebet megérdemel?

ZSUZSIKA.

— Minden bizonnyal! — mondotta rá Pálma grófnő határozottan, — de én nem érdemeltem amint látja fővezér.

— Bizony megkaptad vitéz gyermekem, csak megne ijedj. Itt a dolmányod karja véres a jobb karodon. Hanem ne félj tőle!...

— Ej! Katona dolog! — vágta rá a vörös zászló kapitánya.

Azért mégis előhivatta orvosát az ősz bur fővezér.

Levonták ott a jobb dolmányujjat a Pálma grófnő karjáról. Katonásan ment.

Az orvos megállapította, hogy könnyű sebet kapott.

— Hiszen érzem is a zsibadást. Hanem nem fáj.

— Azért jó lesz a nyugalom! — inté Joubert a burok fővezére. — Oly derék munkát végeztetek,

hogy tiszteletet és kiméletet adok nektek bizonyos időre.

Meg is kapták. A Ladysmith alatti győzelem után sokká nem bocsájtották harezba a magyarok kis csapatját. Először azért, mert nem volt vezér. Másodsor pedig Jubert kimélte, távol tartotta az ellenségtől őket, mert nem volt szerinte alkalmas csatatér a részükre.

De valóban nagy szüksége is vala a magyaroknak a pihenésre. A hosszú és heves tusák kimerítették volna. Jubert bur fővezér berendelte őket Transzválba, hogy annak fővárosában, Pretóriában pihenjék ki magukat.

Leginkább pedig azért, hogy a két megsebesült vörös zászló kapitány közül, legalább az egyik meggyógyuljon.

(Folyt. köv.)

Apróságok.

A Pista egy tisztí szolga,
Ugyan ott dada a Kata.
Elindulnak a ligetbe
A kutyával egyetembe.

Hogy kiérnek, szól a Pista:
Hallod-e te okos kutya,
A gyerek-kocsihoz kötlek.
Vigyázz! Gazdádé a gyermek!

Mig Kata, Pista a padon
Enyelegnek nagy boldogon,
Jön a tiszt, szalad a kutya
A gyerek-kocsit is huzza.

Majd kiborul a kis gyerek,
Ijedtében sir, pityereg.
Pista erős haptákat esap,
Csak még most jön a hadd el hadd!

Mi van az emberben? Egy párisi vegyész nagyon érdekes czikkelyt közöl arról, hogy milyen vegyi anyagok vannak az emberi testben? Egy közép-termetű, 68 kiló súlyu emberben annyi fehérje-anyag van, mint 1200 tojásban s annyi vas, hogy két gramm súlyu szöveget lehetne belőle csinálni. A sovány ember zsiradékja nem sok, csak hetedfél kilogramm, szén ellenben annyi van benne, hogy kikerülne belőle 65 darab irón. Nagyon sok bennünk a foszfor is: egy-egy emberben annyi, a mennyi 820,000 szál gyújtó gyártásához szükséges. Só 20 kávéskanállal kerülne ki belőlünk, cukor 59 darab, víz 42 liter, még olyan emberben is, a ki soha életében nem iszik vizet.

Orosz rege a szabadságharczról. A nem éppen dicsőségteljes 1849-iki orosz invázió nyomán a fehér czár birodalmában többféle rege képződött az orosz balsikerek megmagyarázása felől. A mindenható muszka czár a legendák egyike szerint, Kossuth Lajosnak három zsák tiszta búzát küldött ezzel az üzenettel: Számlálja meg Kossuth, hány szem buza van a zsákokban s ha megtudja: tudja egyúttal azt is, hogy ugyanannyi orosz harezos fogja átlépni a magyar határt. Kossuth az üzenetre ezt az egyszerű választ adta: A búzát szívesen fogadtam; különben biztosítom ő felségét, hogy Magyarország három kakasa s három hollója mihamar meg fogja emészteni az orosz búzát. A három kakas: Görgey, Dembinszky, Bem és a három holló: julius, augusztus és szeptember hónapja. Kossuthnak részben igaza volt. A három tábornok megtizedelte az orosz hadsereget, a kegyetlen három hónap pedig halomra ölte a lenhaju harezosokat.

A csoda. Egy kigyó szorosan reá tekerődött egy templom kulcsára s a jólok ebből nagy zajt ütöttek s »csodát« kiáltottak, kijelentették, hogy ez bizznyosan valamely fontos előjel.

— Nem gondolnám, — szólott erre komolyan egy bölcsész, hanem ha a kulcs tekerődött volna a kigyó körül, azt már igazán esodának tartanám.

Képeinkhez.

Falun. A város bűzös levegőjéből falura mentek Margitkák. A kis Margit még soha annyi szép virágot nem látott, mint ott a falun a berek alján mikor a mamával kísértáltak. Nosza neki estek a virágszedésnek. De csak az első napon tépték a virágot. Már másnap megsajnálták és nem szedtek sokat, hiszen látták, hogy ott minden nap friss virág nyílik, hát minek leszedni. Képünkön igen rendesen van megfestve a falu rendetlen házainak csoportja. Jól van találva a virágos hely is, hol az anya a gyermekével játszadozva, illesztgeti össze a virágcsokrot, hogy legyen a szobában is az asztalra.

Kolumbusz partraszállása Amerikában. Négyszáz esztendeje, hogy Kolumbusz Kristóf fölfedezte Amerika földjét. Az ott talált vademberek bámulattal, csodálattal fogadták az idegen tolakodókat. Később emberirtást vittek véghez a spanyolok Amerikában, hogy hatalmukat biztosítsák. Elfoglalták Amerikát és innen négyszázad után még egy talpalatnyi földjük

sines belőle, mert az utóbbi spanyol-amerikai háboru alatt elvesztették az utolsó területet is. A kereszt szent jelében foglalták el Amerikát, de nem keresztényi módon és ime el is vesztették. Oh, az Isten hatalmas. Megbünteti a vétkezőket harmadiziglen. Az emberkinzó spanyolok sem kerülhették el sorukat, kik a tudatlan néppel barbár módon bántak.

Zsuzsika. Zsuzsika egy szép bodros haju leány. Mikor a farsangi multságban meglátta egy piktorféle ifju, hát rögvest meg is szeretted. De mit tud a festő? festeni! Meg is mutatta ugy, hogy elesente a Zsuzsika fényképét és arról lefestette, hogy szinte szól a képen a kis leány a báli ruhájában. Eppen az az édes arcmosolygás, az a tartás, mint a bálban volt. Ez után a piktor munka után készült el a szép Zsuzsika képe.

Szótalány.

Egytagu szó vagyok, három betűm vagyon,
Az évszakok közül egynek nevét adom.
De mást is jelentek, mely nem szín valóban
Mégis hajad ilyen lesz az öreg korban.

A megfejtéseket legzélszerűbb levelező-lapon beküldeni.
A megfejtők között egy regénykötetet fogunk kisorsolni.
Megfejtési határidő 1902. augusztus hó 24.

A „Független Ujság“ 32. számában közölt talány megfejtése
A kemenczébe.

Helyesen fejtették meg: Mészáros Juliska, Csizsár Katicza, Boros Jánosné, Morvay Jánosné, Szabó István, Erdei Dénes, Moga Ferencz, Szerednyei János, Eröss Elek.
A sorshuzásnál Csizsár Katicza (Jákó) neve jött ki elsőnek kinek a kitűzött jutalomdíj gyanánt Péterfy Tamás «Közös sors» című eredeti székely regényét küldöttük meg.

LEVELES-SZEKRÉNY.

Borbély Sándor urnak. Mivel a könyv szétküldése nem ajánlva történik, megessik, hogy egyik másik eltéved a postán, mert a postamesterek is kedvelik a multságos könyveket. Azonban, ha a könyvet meg nem kapta, tessék a postán utána kérdezni. Ha ott nem tudnak róla, akkor egy levelező lapon az írőhoz fordulni, aki nemcsak az elveszet könyvet küldi meg, hanem a várakozásért is pótolja góbesan. — **M. Gy.** urnak. Legzélszerűbb „Pályamutató“ című könyvet megvenni. Ára 2 korona. Kapható minden könyvkereskedésben és a „Budapesti Hírlap“ kiadóhivatalában. Ebben a legjobban eligazodni a különböző pályák felől. Második kérdésére azt válaszolja orvosi szakértőnk, hogy igen káros. Akadályozza a test rendszeres fejlődését és gyorsan bekövetkezik az ugynevezett kiélttség. Erről a tárgyról többet e helyen nem írhatunk. — **304. sz. előfizető.** Arpának üszög ellen, legjobb páczolóanyaga a kékgalicz, az alkalmazás olyan mint a buzánál, bővebben megtalálhatja a szövetekezeti évkönyvben. Lapunk mult heti számában második kérdésére talál választ. — **Czárán Mártonné** urnőnek. A Kossuth-ünnep alkalmával igen is lehet jelvényeket szétosztani az ünneplők között. Legzélszerűbb lesz a piros-fehér-zöld rózsakészítés vagy szines organtin fátvorból, vagy egyszerű pamut szövethől. A rózsza közepén a gomb zöld legyen, körülötte fehér és azon felül piros színű szövet ránczba huzva. A szövetet vékony szalagokra hasítjuk és mindenik szinből külön-külön elkészítjük a kívánt alakot. Azután összeakasztva, kész a szépjelvény, mely csekélységbe kerül. Például egy méter piros slajer 60 fillér, $\frac{3}{4}$ méter fehér vászon 45 fillér, $\frac{1}{2}$ méter zöld kroazé 40 fillér. Ebből körülbelül 50 darab 10 centiméter átmé-

rőjü jelvényt készíthetünk, tehát darabja — a munkát nem számítva — 3 fillérbe kerül. — **Szentpéteri András** urnak. Kártyakérdésekről hiába kérdez, mert nem felelünk. Ebből az ismereteket terjeszteni kár. — **Seress János** urnak. A burgonyának több neve van és vidékenként változik. Kolompér, kolompéra, bandurki, burgonya, földialma, pityóka. Leghelyesebb a burgonya. — **Daniel József** urnak. Csak magyarul! Minden idegen szóval, mint toladó bitanggal el kell bánni, nyakát törni. Ez a helyes magyar nemzeti törekvés. Nem *czigaretta*, hanem *szivarka*. Nem *influenzia*, hanem *nátha*. Nem *czug*, hanem léghuzat, *légvonat*. Már magában a törekvés is elismerést érdemel.

A „Független Ujság“ szerkesztésére felügyel:

RUBINEK GYULA, országgyűlési képviselő,
a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára.

Budapesti placzi árak.

Budapest, 1902. augusztus 16 án.

Gabona. (Árak métermázsanként értendőek.) **Buza** 14:00—16:00 K. **Rozs** 12:20 K-tól 14:40 K-ig. **Arpa** 11:20 K-tól 12:20 K-ig, jobb minőségű 14:00 K-tól 17:50 K-ig. **Zab** 14:80 K. **Tengeri** 10:20 K.
Ciszti ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K	27 10	27 40	26 90	26 20	25 80	25 20	24 60	22 60	11 40

Buzakorpa finom 8 80 K, durva 9 00 K.

Egyéb magvak: *mák* 25—28 K 1 q., *bab* fehér nagyszemű 11—12 K, aprószemű 18—18 K, *tarka* 20—20 00 K, *lencse* 12—13 K, *sorsó* héjas 18—36 K, *lóhere* 46—56 K, *lucerna* 64—66 K, *baltaeczim* 26 00—28 50 K.

Takarmanyvásár. Réti széna 520—740 fillér, mubar 660—760 fillér, zsupszalma 320—380 fillér, alomszalma 240—280 fillér.

Juhvásár. Belföldi hizlalt ürű 36—42 K.

Sertésvásár. Elsőrendű 320—380 kg. nehéz 86—88 fillér, 260—280 kg.-mos 76—82 fillér, öreg 300 kg.-on tuli 72—86 fillér, szerb 86—100 fillér.

Marhavásár. Következő árak jegyzetettek: **Hizott magyar ökör** jobb minőségű 64—69—, középminőségű 54—64—, alárendelt minőségű magyar ökör 48—52—, jobb minőségű magyar és tarka tehén 58—66 00, magyar tehén középminőségű 56—60 00, alárendelt minőségű magyar és tarka tehén 46—, 58 00, szerbiai ökör jobb minőségű 44—68—, kivitel —, középminőségű 34—38—, szerbiai bika 46—67—, szerbia bivaly 38—44—, kiv. 50— koronáig métermázsanként élősulyban Élő borju 56—86 K.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Baromfivásár. Tyuk páronként 2 40—2 80 K, csirke 1 10—1 70 K, kappan hizott 3 00 K.—7 20 K. Rucza 2 60—3 00 K. Lud sovány 4—8 K. Pulyka sovány 4 40—4 60 K.

Tojás alföldi 57—60 K, erdélyi 56—58 K, ládánként. Tea. tojás 100 drb 4 30—4 80 K.

Tejtermékek. Teavaj 2 00—2 10, tejföl 62—80 fillér literenként, főzővaj 1 40—1 50 K, tehénturó 12—18 fillér kg.-ként.

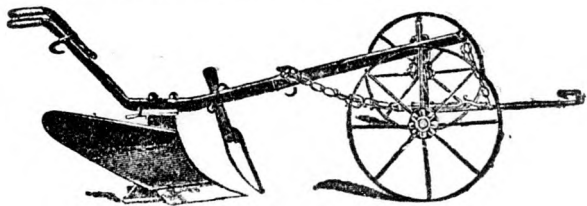
Zöldség. Sárgarépa 100 kötés K. 4 00—7 00 1 q 3 00—7 00 Petrezselyem 100 kötés 40—7 00, 1 q 35—40—, zeller 100 drb 1 20—1 60, karalábé 2 00—2 50, vöröshagyma 100 kötés 20—40 drb 6 00 q 16 00—20 60, foghagyma 30—32—, vörösrépa 100 drb. 1 60—2 00, fehérrépa, fejeskáposzta 30 00—32 00—, kelkáposzta 100 drb 4 00—8 00, vöröskáposzta 00—00—, fejjessaláta 1 00—1 60, kötött saláta 0 00—0 00, burgonya rózsza 1 q 10 40—16 60, sárga 10 40—16 80.

BÄCHER RUDOLF

kizárólagos ekegyára
Budapest, VI., Nagymező-utca 68.

Egy és többvasu aczélekéi, és talajművelő eszközök elismert elsőrangú gyártmányok.

MELICHÁR FERENCZ

kizárólagos vetőgépgyára
Budapest, VI., Nagymező-utca 68. sz.

A világhírű

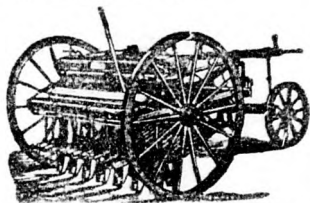
„Unicum Drill“ sorbavető gépek

ugy sikk mint hegyes talajon egyaránt kitűnően dolgoznak. Valamennyi magnum egy és ugyanazon vetőkorongokkal, a fogaskerekek kicserélése nélkül vethető.

Magyarországi vezérképviselő:

**Szücs
 Zsigmond.**

Kivánatra árjegyzék ingyen és bérmentve.

1901. évi forgalom 26000 mmázsa.

**Felhívjuk
 a t. cz. gazdaközönség
 figyelmét
 a budapesti
 gyapju-aukcziókra**

melyek idei második sorozata

f. évi szeptember hó 24-én veszi kezdetét.

Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest, Dunaparti teherpályaudvar” címzett gyapjuküldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkezdményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. S Társa

Budapest, V., Erzsébet-t r 13. sz.

Pozsonyi Kiállítási Sorsjáték

1089 nyeremény 85.000 korona ért.

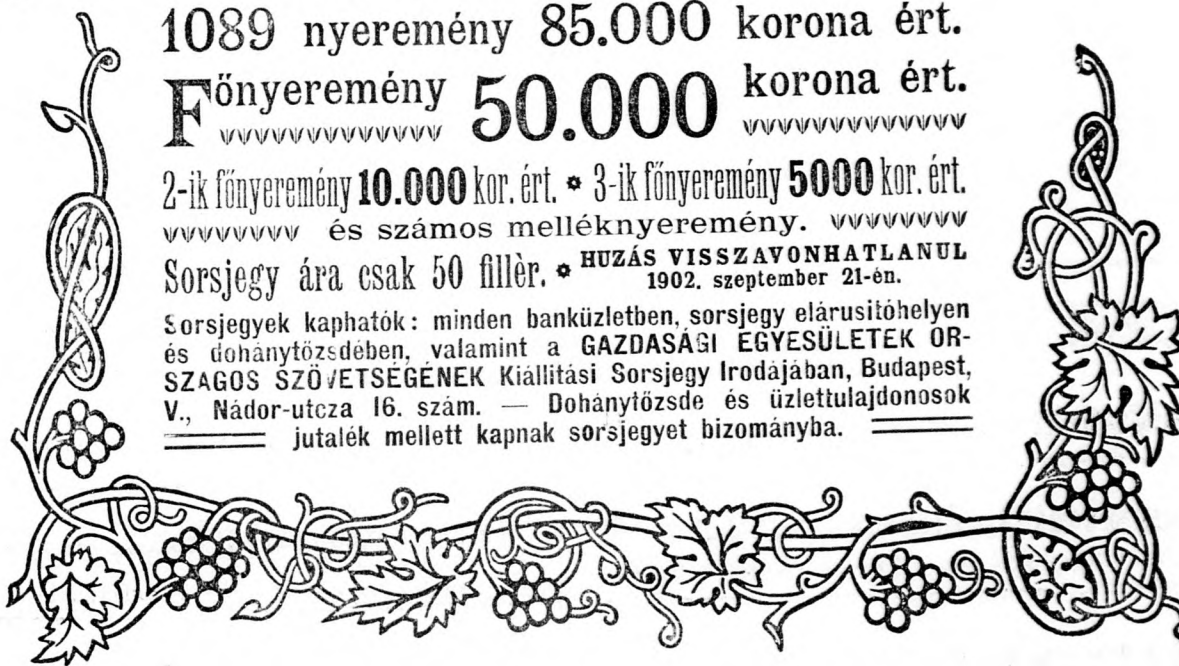
Főnyeremény 50.000 korona ért.

2-ik főnyeremény 10.000 kor. ért. * 3-ik főnyeremény 5000 kor. ért.

és számos melléknyeremény.

Sorsjegy ára csak 50 fillér. * **HUZÁS VISSZAVONHATLANUL** 1902. szeptember 21-én.

Sorsjegyek kaphatók: minden banküzletben, sorsjegy elárusítóhelyen és dohánytőzsdében, valamint a **GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZAGOS SZÖVETSEGÉNEK** Kiállítási Sorsjegy Irodájában, Budapest, V., Nádor-utca 16. szám. — Dohánytőzsde és üzlettulajdonosok jutalék mellett kapnak sorsjegyet bizományba.

„SIEGENA“
 név alatt kerül ezentúl for-
 galomba a „MÉLOTTE“
 rendszerű jelenleg legjobb és
 legolcsóbb

**tej-
főlözőgép**
 (Magy. szabad. 20232. sz.)
 mely
 a következő előnyökkel bír:
 Legtartósabb szerkezet!
 Legnagyobb munkabírás!
 Legkönnyebb hajtás!
 Legtökéletesebb főlőzés!

FEHÉR MIKLÓS
 gépgyár részvénytársaság
 Budapest, V., Külső Váci-ut 80.

Mindennemű tejjgazdasági
 gépek.

A magyar kir. állam-
 vasutak gépgyára gazd.
 gépeinek eladása.

Használt és jól javított
 gőzcséplőkészletek.
 Csereüzletek.

Árjegyzék ingyen és bér-
 mentve.

Gazdák Biztosító Szövetkezete
 BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. sz., II. em.
 az Országos Magyar Gazdasági Egyesület
 úgy is mint a

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége
 Alakult 1900. erkölcsi támogatásával Alakult 1900.

Biztosítéki alap:	
Kormány hozzájárulásával	400.000.— kor.
Alapítványok	1.268.080.— kor.
Tartalékok	111.053.60 kor.
Összesen	1.779.133.60 kor.
Első évi fölösleg	90.349.— kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére különféle módozatok szerint.
 Az üzlet eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből úgy a tűz- mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést nyernek.
 Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál az Igazgatóság.

**Alfa-Separator
Részv.-Társaság**

BUDAPESTEN
 Iroda: V., BATHORY-UTCZA 4. ☞
 Gyártelep: VI., PETNEHÁZY-UTCZA 8—10.

Tejjgazdasági gépgyár
 Tejjgazdasági eszközök és gépek gyártása.
 Tejszövetkezetek és tejtételek berendezése.
 Árjegyzékek, tervek és költségvetések díjmentesen.

Alfa Laval Separatoraival
 eddig több mint 500 első
 díjat nyertek. — Évi gyártás
 körülbelül 45000 darab.

KURCZ LIPÓT ÉS TÁRSA

photocznikografiai műintézete
 Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 13.
 KÉSZIT:
 mindennemű nyomtatványhoz szükségelt
CLICHÉKET
 Chemigrafia, chromotypia, photo- (auto)-
 typia, fametszet stb. utján. Térképek, terve-
 zetek, alaprajzok photolithografiaiilag leg-
 szebben, legolcsóbban sokszorosítottaknak
 Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltetnek.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Stassfurti kainitot szavatolt 12,40% tiszta káli = 23—24% kénsavas káli tartalommal, —

Stassfurti kálitrágyasót szavatolt 40% tiszta káli = 74—76% kénsavas káli tartalommal, —

Kovasavas-kálit (dohánytrágyázásra) továbbá mindennemű egyéb —

Műtrágyaféléket, azonkívül —

Rézgáliczot (98—99%) elismert kitűnő minőségben szállít a —

„Hungária” műtrágya, kénsav- és vegyi-ipar részvénytársaság
 BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.